

İstanbul kara surlarında cevelân

- 4 -

Topkapıdan Edirnekapiya

Surları dolaşmaya devam ediyoruz. Topkapıdayız. İstanbulun üç kola ayrılan tramvay hatlarından biri de Topkapıda nihayetlenir. Kapının üst kısmı kalmamıştır. Buradan itibaren Edirnekapiya doğru surları dışarıda asfalt şoseden, yahud meşhur Suluku le çingene mahallesinin önünden de geçerek kısmen içeriden dolaşmak mümkündür.

Topkapının dışında çini tezyinatı çok güzel olan Takkeci camii vardır. Bu camii İrakiyeci İbrahim Efendi adında bir zat yaptırmıştır. Bu cami- de vaktile «Halveti» ler âyin yapar- lardı. Camiin vakfından şeyhin maa- şı da tayin edilmişti. Cuma günleri halveti mukabelesi okunurdu. Cami (1592) 1000 senesinde yapılmıştır.

Topkapıdan itibaren şehir içine doğ ru tramvay hattı takip edilirse, sol kolda Kürkçü Ahmed Şemseddin ca- mii vardır. Birinci Selim zamanı ile Kanunî devri başlarında Kürkçübaşı Ahmed Bey (931 de vefat etmiştir) ta rafından yaptırılmıştır. Son cemaat mahallindeki eski sütunların korent üslûbunda başlıkları vardır. Kubbesi vaktile bir zelzelede yıkılmış, yerine ahşap çatı yapılmıştır.

Yine Topkapıdan itibaren tramvay hattını takiben 600 metre kadar ileri- de Taşmektep mahallesinde, Karan- filli sokağına girdikten sonra 20 met- re ileride solda Manastır mescidi var dır. Minaresiz bir bînaadır. Kimin yap tırıldığı belli olmıyan küçük bir Bizans kilisesidir. Fatihin hademelerinden Mustafa çavuş tarafından mescide çevrilmiştir. Tulâni tek bir müstatil- den ibarettir. Sütunların başlıkların- da çekiçle tahrip edilmiş monoğram- lar vardır.

Yine geriye Topkapıya dönerek, E- dirnekapiya doğru bakalım. Bu iki kapı arasındaki mesafe 1250 metre - dir.

TÜRK ARGÜS
GALATA, SIGORTA HAN
TELEFON : 41634

Gazete : *Son Posta*

28 Temmuz 1945

Yine geriye Topkapıya dönerek, E-dirnekapıya doğru bakalım. Bu iki kapı arasındaki mesafe 1250 metre -dir.

İstanbul 1453 de muhasara edildiği zaman, Fatih bilhassa bu kısma ehemmiyet vermişti. Buralarda çok büyük bir mücadele vukua geldiği surun bugünkü halinden de anlaşılmaktadır. Bu kısımdaki büyük surun 21 kulesinden çoğu pek ziyade zedelenmiş bir haldedir. Öndeki küçük surdan ise hemen hiç eser kalmamıştır. Fakat büyük surun şehir tarafındaki kısmı yine iyi bir haldedir. Fetihden sonra birçok tamir gördüğü anlaşılmaktadır.

Bu iki kapı arasında çukur bir vâdi vardır. Surun dışındaki asfalt şose bu çukura doğru iner ve sonra yine yükselir. Bu münhat vâdi Bayrampaşa deresinin geçtiği yerdir. Eskiden «Liküs» denilen bir dere onuncu kulenin altından şehre girer, o zaman «Elefteros» denilen Langa limanına akardı.

12 inci ve 13 üncü kulelerin arasında «Topempto» denilen beşinci askerî kapı vardır ki, lâtince bir kitabe taşımaktadır. Bu kitabenin meali şudur: «Büyük Aetemyüs'ün rakibi olan Poseüs askerî kapıların duvarlarını sağlam bir surette tahkim ve takviye etmiştir.»

Filhakika bütün askerî kapılar bazalttan masun aynı çerçeveyi havidirler ve şimdiye kadar mukavemet edebilmiştir. Fetihden sonra buna «Sulukule kapısı» yahud «Hücum kapısı» ismi verilmiştir.

Surun iç tarafında bu kapı ile Topkapı arasında yüz kadar çingene evi vardır. Sulukule Çingene mahallesi denilen yer burasıdır. Evler surun iç tarafına bitişiktir. Bazan zenginlerin de bu eğlenceli mahalleyi şereflendirdikleri vâki olur.

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlere İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tanıtı

Aziz Ogan Koleksiyonu

OGNIST0400212